

PARS TERTIA

235

De effectibus.

PRO E M I V M

De Definitione, certitudine, utilitate & partitione Astrologiæ.

Astrologiam in eo doctrinæ genere quod cœlestia contemplatur, nunc usitatè appellari eam partem, quæ stellarū & configurationum cœlestium naturales proprietates considerat, ac inde subjectarum rerum mutationes elicit, olimq; dicta fuit περὶ γνῶσιν δια ἀστρονομίας, nemini recentiorum scripta legenti dubium esse potest. Multi verò doctorum de certitudine eius non immeritò dubitant, cum videamus inclinationes astrorum sepè numero à causa omnium prima D E O, bonis & malis angelis, materia inferioris vago motu, libera hominis voluntate, educatione bona vel mala, alisq; de causis impediri, vel in totum elidi. Quæ licet experientia quotidiana comprobet: non tamen plane certitudo huic arti Astrologicæ detrahenda est. Quanquam enim certitudo eius tantum non sit, quanta Astronomiæ. Nam motus & configurationes ex motibus provenientes, cum ab immutabilibus proficiuntur principijs, eternis & fixis continentur legibus: dum interim illorū actioni subjecta materia inferior, ad quascunq; mutationes adeo sit prona, ut levi momento in quamcunq; alcat inconstanti prope modo formam: unde etiam actio illa, quæ certa lege procedit, hac valde mutabili subjecta materia, redditur quod ad effectus attinet, multum incerta.

Aliquam tamen esse certitudinem hinc colligi potest. Primum sensibus est manifestum inferiorem hanc naturam priorib; formis abjectis, unde sumanovas subinde acquirere & levi momento mutari. Cum nunc nullæ sint mutationes absq; causis, quedant primum initium motus: Erunt igitur certitudine omnino & harum mutationum aliqua efficiens causa. Nulla autem in hoc universi theatro natura existit, quæ vi agendi in hac inferiora magis prædicta sit quam superior, quæ & proprie actionem, undiq; inferiorum ambis, & eternam obtinet conditionem. Certum igitur est mutationes inferiorum à cœlesti effici substantia, seu, quod idem est, cœlestia corpora in hac inferiora agere, quod ut multis alijs in locis ita cap. 2 primi

Astrologia
definitio.

Quæ Astrologia
certitudinem in du-
bium vocent.